

VIENYBĖ

Seniausias Amerikos Lietuvių laikraštis
Isteigtas vasario 10 d., 1886 metais
(Established February 10th, 1886).

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

VIENYBĖ

Amerikoje Metams: \$4.00
Kanadoj, Brazilij, Australijoje \$5.00
PAVIENIS NUMERAS 4.50.
CENTAI

XLV METAI 193 Grand St. Tel.: Greenpoint 9-2427 Šeštadienis, LIEPOS (JULY) 4, 1931 M., Brooklyn, N. Y. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office at Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879 No. 80

FRANCIJA VIS DAR TRUKDO HOOVERIO PLANAMS; AMERIKA TEIKIA FRANCIJAI KONCESIJŲ; ANGLAI SIULO TARPTAUTINES DERYBAS

WASHINGTON. — Amerikos prezidento sumanymas sustabdyti karo skolų mokėjimą vieniems metams, Francijos vyriausybės dėka, vis dar tebesvyruoja. Francija vis dar laikosi savo pozicijos ir nesulaukia Amerikai. Amerikos vyriausybė pasiuntė Francijai memorandumą, kuriame Amerika pasižada Francijai daryti koncesijas, tačiau kartu pabrėžtinai pažymi, jog Francijos vilkinimas ir nesutikimas gali privesti Vokietiją prie galutinio susmukimo ir nuo to gali nukentėti Francija ir kitos valstybės.

Vokietija tuo tarpu nekantariai laukia Francijos ir Amerikos J. V. derybų išdavy, kartu labai susirupino komunistų ir hitleristų keliamais neramumais, kurie gali Vokietijai baigtis pavojingomis išdavamis. Liepos 2 d. turėjo įvykti pasitarimas karo skolų reikalui tarp Amerikos finansų ministro Mellon ir Francijos vyriausybės, tačiau p. Mellon pasitarimą atidėjo. Mellon esą dar telefonu tariasi su Amerikos prezidentu.

Britanijos vyriausybė linkėdama pasitarimams Paryžiuje pasiekti pabrėžia, kad jei jie nepavyktų, tai reiktų suaukinti specialę Youngo plano dalyvių konferenciją ir šį karo skolų klausimą butinai išspręsti.

Washingtonė įvyko keletas svarbių pasitarimų tarp vyriausybės atstovų, kuriuose nutarta per Federal Reserve System suteikti tarptautinę paskolą kai kurioms Francijai draugingoms valstybėms, kurioms Francija būtų skolinusi gautomis iš Vokietijos reparacijomis. Amerika, prižadėdama tą paskolą, stato sąlygą, kad visi Vokietijos pinigai su mokėti šiemet Pasauliniam bankui būtų jai gražinti paškolomis. Tuo manoma greitai bus galima su Francija susitarti bendrų karo skolų reikalui.

Latvijos lietuviai dalyvaus seimo rinkimuose

RIGA. — Šiemet Latvijoje bus seimo rinkimai. Laikraščiai praneša, kad Seimo rinkimuose dalyvaus taip pat Latvijos lietuviai; jie išstatys bendrą lietuvišką sąrašą.

Tarptautinis pramogų kongresas

LOS ANGELES. — Liepos 23-29 d. Los Angeles, Kalifornijoje, įvyksta pirmas tarptautinis atliekamo laiko pramogų kongresas. Kongrese paviesta dalyvauti ir Lietuva.

LENKIJOS - STREIKUOJA BUSŲ IR TROKŲ VEŽIKAI

WARSAWA. — Vieno mėnesio bėgy jau antrą kartą Lenkijoje sustreikavo visi busų ir sunkiųjų komercinių trokų vežikai. Pirmiausiai sustreikuota Varšavoje, tačiau vėliau pasekė ir kiti Lenkijos miestai. Nesusipratimai kilo, kai vyriausybė norėdama išvengti deficito juos apdėjo mokesčiais. Dėl to automobilių industrijai Lenkijoje nuo darbų atleista apie 20,000 darbininkų. Iš viso streikuoja 85% visų Lenkijos automobilių sferių.

LIEPOS 1 D. AMERIKOS J. V. 124,069,651 GYVENTOJŲ

WASHINGTON. — Imigracijos suvaržymas, gimimų skaičiaus mažėjimas ir mirimų daugėjimas vėliausiu laiku pradėjo žymiai mažinti Amerikos Jungtinių Valstijų gyventojų prieauglį. Seniau gyventojų prieauglio tvarką sulėginsu su dabartine gauname kesmet apie 764,167 mažiau negu pirma. Štai, kaip atrodo abi lentelės: Dabar kas 14 sekundų gimsta vienas kūdikis, vietoj pirmiau nustatytų 13 sekundų, vienas žmogus miršta kas 23 sek., vietoj 22 sekundų, įvažiuoja vienas imigrantas kas 12 min., vietoj kas 1½ minutės ir vienas emigrantas išvažiuoja kas 7 minutės vietoj pirmiau 5½ minučių.

SKANDALAS BRITANIJOS PARLAMENTE

LONDON. — Birželio 2 d. Britanijos Parlamente įvyko skandalas, kurį sukėlė kairiųjų darbičių atstovai, kada vienas jų buvo pašalintas iš Parlamento Rumų, už netaktišką atsakinėjimą ir šukavimą laike Parlamento pirminko kalbos. Išmetamas atstovas tarnautojams, kurie jį varė lauk, pradėjo draskyti akis ir mušti. Tačiau niekas negelbėjo ir vargšas atsidūrė gatvėje.

Persai suvaržo nevedusius

TEHERAN. — Persijos išleistas įstatymas, kuriuo nevedę vyrai, 26 metų amžiaus privalo mokėti aukštą mokesnį, kuris su amžium didėja, taip kad 35 metais viengungio gyvenimo jis yra didesnis negu žmonos išlaikymas.

Kauno kalėjime dabar išvilo yra apie 1500 kalinių. Tarp jų 400 politiškių.

416 divorsų per vieną mėn.

RENO, Nevada. — Garsiojo divorsų kolonijoje, Reno perėitą mėn. iš viso duota 416 divorsų arba 85 daugiau negu buvo gegužės mėn. Į Reno, kaip žinoma, važiuoja iš visų Amerikos J. V. dalių žmonės gauti divorsų, nes ten jie pigiau ir lengviau gaunami.

Rusija gamina savo lėktuvams motorus

MASKVA. — Sovietų Rusija, kuri visus motorus savo lėktuvams iki šiam laikui pirkavo Vokietijoje ir kitose valstybėse, dabar pati pradėjo juos gamintis. Kylant Rusijos aviacijai, tokių motorų reikės labai daug.

Prūsų lietuviai pageidauja garbės teismo

TILŽE. — Radikalioji Prūsų lietuvių grupė, kuri yra skaitlingiausia bei įtakingiausia Pr. Lietuvoje, kilusiems nesusipratimams išspręsti su p. Viduno grupele siūlo garbės teismą. Iš savo pusės į teismą stato Mažosios ir Prūsų Lietuvos patriarčas p. Jankų ir p. Vanagaičių. Iš Did. Lietuvos sutinka į tą teismą priimti veikėjus idealistus. Teismui vieta numato Btėnus (netoli Rambynų) p. Jankaus gyvenamąją vietą.

Lietuvos žydai prieš švenčių pakeitimą

KAUNAS. — Lietuvos kaip ir pasaulio žydai, protestuoja prieš Tautų Sąjungos projektą suvienodinti šventes ir vietoj šeštadienio šventi sekmdienį. Visam pasauly renka parašus, kuriuos siūnčia Tautų Sąjungai. Lietuvoj tokių parašų tikisi dadaryti iki 25,000.

Moko mandagiai gaudyti "bootlegierius"

NEW YORK. — New Yorko valstijos prohibicijos mokykloje vėliausiu laiku pradėta įvesti naują mokymo metodą, kuria mokslieiviai, norį būti prohibicijos agentai, bus mokomi "labai mandagiai suminėti "bootlegierius". Žodžiu, visi agentai turės būti tikri džentelmonai.

Didelė audra Kedainių apskr.

KEDAINIAI. — Kedainių apskr. siautė labai smarki audra, nuo kurios ypač nukentėjo Ariogalos valsč. Vietomis stambūs ledai sunaikino per 200 hektarų pasėlių. Negirvos kaime užėjusi viesula nugriovė keturių ukininkų klojumus. Piegainių kaime nuo perkunijos sudėgė ukininko Žiauko klojimas. Krakų valsč. irgi nuo perkunijos sudėgė vieno ukininko gyvenamas namas.

Rumanijos susipyko Parlamento sesijos metu du liberalų vadai ir vienas kitą iššaukė dvikovai.

NUO KARŠČIŲ AMERIKOJ MIRĖ 776 ŽMONĖS

NEW YORK. — Vietos spaudos surinktomis žiniomis, visoj Amerikoje vėliausiu laiku siaučia labai dideli karščiai. New Yorke buvo 90 laipsnių (F.), o kitose valstijose ir daugiau. Iki šiam laikui, Associated Press žiniomis, nuo šilumos mirė iš viso 766 žmonių. Vienoje Fordo automobilių dirbtuvėje liepos 1 d. darbu metu apalpo net 250 darbininkų. N. Jersey valstijoje kilo didelė audra, kurios metu žuvo du žmonės.

New Yorko Sveikatos Departamentas gyventojams apsisaugoti nuo šilumos sekandčiai pataria:

- 1) Dirbdamas daugiau galvok apie darbą, negu termometrą ar šilumą.
- 2) Lengvai rėdykis.
- 3) Stenkis daugiau būti pavėsy.
- 4) Valgyk lengvus valgius ir nevertok riebumų.
- 5) Gerk kuo daugiau vandens.
- 6) Nesirūpink.
- 7) Stenkis kuomažiausiai judėti.
- 8) Dienos metu uždarinėk kambarių langus ir užtrauk langų uždangas, tačiau naktį juos visiškai atidaryk.
- 9) Jei galima, laikyk kambarius elektrikinį faną ir 10) Venk minių.

Iškilmingai Post ir Gatty priėmė New Yorke

NEW YORK. — Du Amerikos lakunai Post ir Gatty savo lėktuvu "Winnie Mae" aplėkė aplink pasaulį, laimingai pasiekė New Yorką liepos 1 d. Iš viso kelionėje jie išbuvo 8 dienas 15 val. 51 sek., o jie išskridami iš New Yorko tikėjosi tą padaryti per 10 dienų.

New Yorke lakunus pasitiko apie 10,000 žmonių. Oficialios miesto priimtuvės buvo surengtos liepos 2 d. miesto valdybos rumuose. Tose iškilmėse dalyvavo visi ižymiausi Amerikos ir apylinkių žmonės, tarp jų ir Lindberghas, Byrd ir kiti. Miesto mavoras pasakė sveikinimo prkalbą ir abu lakunus miesto vardu apdovanojo aukso medaliais. Vėliau mieste įvyko paradas.

Post ir Gatty abu pakviesti ateinantį pirmadienį pas prezidentą Hooverį pietums, Baltuosiuose Rumuose.

Rygoj liet. vaikų rezortas

RIGA. — Rygos pajury atidaryta lietuvių vaikų vasaros kolonija. Ji įrengta atskiram vasarnamy, kuriame patalpinta apie 50 vaikų.

Apvogė bažnyčią

KROSNA. — Krosnos bažnyčioje įsilaužė nežinomi piktarai išnešė nuo altoriaus brangius bažnytinius daiktus.

Lietuviai su latviais

RIGA. — Latvijos vyriausybė davė savo sutikimą iškasti ir palaidoti bendruose kapuose Latvijoje žuvusius Lietuvos karius. Visiems žuvusiems kariams bus pastatyti cementiniai kryžiai.

Detroito miestui pristigo pinigų

DETROIT. — Detroito darbininkų laiku pergyvena finansinį krizį. Miesto valdybai net pristigo pinigų tarnautojams išmokėti algas. Dėl to miestas turėjo prašyti New Yorko bankininkų paskolos, ir gavo \$1,000,000, dabar \$5,000,000 paskolą prašo iš Henry Fordo. Tą paskolą Fordas miestui duoda.

Rinkimai į Lietuvos miestų savivaldybes

VILNIUS. — "Vilniaus Ryt." žiniomis, birželio mėn. 15 ir 16 dienomis Kaune ir kituose didesniuose Lietuvos miestuose buvo miestų savivaldybių rinkimai, kurie visur praėjo gana ramiai. Rinkimuose dalyvavo gana didelis rinkikų procentas. Pav. pirmą rinkimų dieną balsavo apie 90% turinčių teisę balsuoti.

Peru valdžios kariuomenė nugalėjo sukilelius

LIMA, Peru. — Paurcoyva apylinkėj, Peru įvyko smarki ir kruvina kova tarp valdžios kariuomenės ir sukilelių, kurie neseniai keletą kartų labai sumušė valdžios kariuomenę. Šį kartą valdžios kariuomenė labai smarkiai sumušė sukilelius ir daug jų paėmė nelaisvėn.

Bomba italų bedarbiams sėlpti biure Paryžiuje

PARIS. — Nežinomi asmenys padėjo bombą Paryžiaus italų bedarbiams sėlpti biuro rastinėje. Bombai sproguos, sužeisti 5 rastinės darbininkai ir sunaikinta daug svarbių raštų. Padaryta ir šiaip nemaža nuostolių.

Kiek Leningrade gyventojų

MASKVA. — "Krasnaja Gazeta" praneša, kad birželio pradžioje Leningrade buvo 1 mil. 181 tūkst. 500 vyrų ir 1 mil. 189 tūkst. 600 moterų. Viso — 2 mil. 371.100 gyventojų. Sulėginsu su praėjusių metų birželio mėn. Leningrade gyventojų padaugėjo 365.100 žmonių.

DUSSELDORFO ŽMOGŽUDZIUI NUKIRSTA GALVA

KOSLU, Vokietija. — Duseldorfo žmogžudys P. Kuerthen, kuris nužudė keletą moterų 1928 ir 1929 metais, liepos 2 d. giliotinos nukirsta jam galva. Tam tikslui buvo panaudota senoji Francijos revoliucijos laikų giliotina.

SAVIVALDYBIŲ RINKIMUOS LIETUVOJ IŠVISO BALSAVO 74,4 PROC. BALSUOTOJŲ; KAUNE Į MIESTO VALDYBOS NARIUS PATEKO 12 LIETUVIŲ

VOKIETIJOJ KOMUNISTŲ IR FASISTŲ RIAUSĖS

BERLIN. — Šiomis dienomis Berlyne įvyko kruvinos riaušės tarp komunistų ir vietos policijos. Keliolika žmonių sunkiai sužeista. Arestuota 17 komunistų. Kitose Vokietijos dalyse ryšy su Vokietijos karo skolomis įvyko hitleristų demonstracijos, kurios baigėsi riaušėmis. Vokiečių diplomatai mano, kad jei Amerikos prezidento Hooverio planas, vieniems metams, sustabdyti karo skolų mokėjimą greitai neįeis galėn, tai Vokietijoje gali kilti neramumai.

SOVIETAI ĮVAIRIAUSIAIS BUDAIS VILIOJA DARBININKUS

MASKVA. — Sovietai, negalėdami lengvai gauti darbininkų Rusijoje, įvairiausiais būdais bandė juos pritraukti. Iš karto prievarta varė, paskui medalius siūlė, o dabar sugalvojo dar naują būdą, būtent, teikti savanoriams darbininkams, ypatingai ukininkams tam tikras privilegijas valdžioj. Matomai, ir šis būdas tik tiek naudos duos kiek anie, nes visi darbininkai jau senai žino Sovietų "pyragus" darbininkams.

ŠVEDŲ LAIVUOS LIETUVIAI

NEW YORK. — Švedų Amerikos Linijos laivuose pradėjo dirbti kiekvienam po vieną lietuvių.

Naujiam De Luxe Motorlaivų "Kungsholm" p. Martynas Strangelis, Motorlaivų "Gripsholm" p. Mikas Vitošūnas, patarnautojais (waiter). S. S. "Drottningholm" dirba kambarių prižiūrėtojo darbą p. Vladas Petrauskas.

S. S. "Borgholm", kuris palaiko nuolatinį susisiekimą tarp Švedijos ir Lietuvos per Klaipėdą, dirba patarnautoja panelė Petersoniūtė, švedė, kuri labai puikiai naudoja lietuvių kalbą.

Laikiniai nutrauktos Liet. Vokietijos derybos

KLAIPĖDA. — Lietuvos Vokietijos vyriausybės atstovų pasitarimas ginčijamais pilietybiškais klausimais nutrauktas, nes susirgo Vokietijos atstovas delegacijoj p. Meyer.

Gaminant naują kino paveikslą, Los Angeles ne laiku sprogo statinė parako ir sužeidė keletą artistų ir tarnautojų.

KAUNAS. — Birželio mėn. 15 ir 16 dienomis buvo renkamos savivaldybių miestų tarybos. Visoj Lietuvoj turinčių teisę balsuoti buvo 67.165 žmonės. Iš kurių savo balsus padavė 50.004 rinkikai. Vadinasi, balsavime dalyvavo 74,4%. Čia pažymėti pirmojo suskaitymo apytikriai daviniai, taip pat dar nepaaiškėjo paduotų netikrų kortelių skaičius ir kt. Tačiau jau dabar galima pasakyti, kad rinkimai praėjo tvarkingai ir gyvai.

Daugiausia balsavo provincijos miestuose. Alytų balsavo net 95%, Biržose 85%, Jonavoje 92%, Kedainiuose 91%, Kretingoj 86%, Mariampolėj 81%, Kalvarijoj 94%, Prienose 89%, Mažeikiuose 86%, Panevėžy 92%, Šeduvoj 88%, Raseiniuose 91%, Jurbarkse 88%, Rokišky 91%, Šakiuose 96%, Namiesty 85%, Radvilišky 86%, Žagarėj 62%, Tauragėj 92%. Tėliuose 84%, Pliungėj 86%, Ukmergėj 87%, Utenoj 92%, Vilkašy 89%, Kybartuose 86%, Virbalų 94%, ir Zarasuose 90%. Vadinasi, provincijoj balsavo vidutiniai 86%.

Mažiausiai rinkimuos dalyvavo Kaune. Čia turinčių teisę balsuoti buvo apie 27.260 žmonių, balsavo gi 16.003, taigi 58%.

"Liet. Aidas" praneša, kad Kauno savivaldybės rinkimuose iš 24 renkamų atstovų išrinkta 12 lietuvių, 6 žydų bloko, 5 lenkų, vokiečių ir rusų bendro sąrašo ir 1 namų savininkų sąrašo atstovas.

Naujos Kauno miesto tarybos nariai yra šie: Pranas Stankelė, Dr. Rokas Šlipas, Stasys Šilingas, Kipras Petrauskas, inž. Antanas Graurogkas, Juozas Vokietaitis, Juozas Butaitis, Dr. Aloizas Petrikas, Antanas Sodeika, gen. gydytojas Jonas Bulota, Sergejus Fanstilis, prof. Steponas Kolupaila, Leonas Ozinskis, Sulimas Volfas, Salomonas Choronžiskis, Juozas Roginskas, Ruvimas Rubiništas, Tuvje Šapiro, Kazimieras Jančauskas, inž. Boleslovas Liutikas, Povilas Mikuličius, Anatolijus Sokolovas, Augustas Rogalis ir Leiba Chodos.

\$3,000,000 BEDARBIAMS

PHILADELPHIA, Pa. — Tikslu išdalinti bedarbiams dalį surinktų \$3,000,000 aukomis ir kita dalį panaudoti darbams bedarbiams, šiomis dienomis Philadelphiaje susidarė specialus komitetas pavadinatas Bureau of Unemployment Relief, kurio vedėju bus žinomas Morgano partneris H. Gates Lloyd, kuris gaus metams \$1 algos.

"Vienybės" Piknikas Liepos-July 4-tą dieną, Clinton Parke, Maspeth, L. I., N. Y.

Established 1886 Isteigtas

VIENYBĖ

LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published
Tuesdays, Thursdays
and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.

TRISKART PER SAVAITE
Leidžiamas
Antradieniais, Ketvirtadieniais
ir Šeštadieniais
Brooklyne, N. Y.

Subscription Rates:
In United States — \$4.00
Canada — \$4.50
Other Countries — \$5.00
Advertising Rates on Application

Metinė Prenumerata:
Jungtinėse Valstijose — \$4.00
Kanaadoje — \$4.50
Lietuvoje ir kitur — \$5.00
Apie skelbimus klauskit laikais

Lithuanian "Vienybė" Publishing Co.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Phone: Greenpoint 9-2427

LIEPOS KETVIRTOJI DIENA

Amerikos Jungtinėms Valstijoms liepos ketvirtoji diena yra Lygi Lietuvos vasario 16-tąją. Tą dieną 1776 metais Kolonialiam Kongrese Amerika paskelbė Nepriklausomybės deklaraciją, tuo visiškai atsiskirdama nuo Didžiosios Britanijos, kaip laisva ir Nepriklausoma valstybė. Kiek vėliau atskiros kolonijos per savo kongresus tą deklaraciją ratifikavo.

Pats nepriklausomybės akto pasirašymas įvyko Philadelphiajį liepos 4 d. 2 val p. p. Jį pasirašė 13 kolonijų atstovai. Neuzilga Amerikos Jungtinės Valstijos pradėjo savo nepriklausomą gyvenimą, kuris iš pradžių buvo labai sunkus, pilnas įvairių tragedijų ir sunkių kovų. Šiandien, tačiau, matome, kad visos tos kovos ir sunkumai nenuėjo niekais ir Amerika tapo viena turtingiausių, pažangiausių ir kulturingiausių valstybių pasaulyje. Kiekvienas Amerikos pilietis privalo tą dieną tinkamai pagerbti, kaip svarbiausią Amerikos J. V. istoriją, o kitos tautos imti pavyzdį kaip per vargą, darbą, skurdą ir sunkią kovą tegalima pasiekti aukštybės ribų.

LIEPŪVIAI DOMININKONAI

Mariampolės "Saltinų" brooklynietis, kunigas Pauliukas, apžvelgia vienuolių dominikonų veikimą Lietuvoje. Pats ordenas įkurtas Ispanijoje 1209 metais, o pirmąsyk Lietuvoje dominikonai pasirodė karaliaus Mindaugo (1242 — 1263 metais) laikais. Pirmas Lietuvos vyskupas Vita buvęs dominikonas.

Mindaugui žuvus, dominikonai išprašyti lauk. Grįžo jie Gedimino laikais (1360 metais), bet labiausia įtvirtinti po Vytauto laikų. Jau 1674 metais buvo 12 vienuolynų ir 155 vienuoliai, o vėliau buvo net 38 su 414 vienuolių. Dominikonai užlaikė daug mokyklų, bet jos ir pats ordenas buvo karo uždarytos 1832 metais.

Dabar vėl atkurtas tarp 6,000 pasaulio dominikonų 6 yra lietuviai: 1) Kazimieras Časas, gimęs Anglijoje, misijonieriauja Vakarų Indijoj; 2) K. Žvirblis, gimęs Amerikoje, dar mokasis; 3) E. Yonkus, gimęs Amerikoje, dar mokasis; 4) M. Pauliukas, gimęs Lietuvoje, kunigavęs Amerikoje, mokasis aukštojo mokslo Italijoje; 5) R. Saulys, gimęs Lietuvoje, studijuoja filosofiją Romoje; 6) J. Kūšis, gimęs Lietuvoje, esąs Palestinoje.

IŽYMI ŽURNALISTĖ APIE AMERIKOS GYVENTOJUS

Suzanna La Follette, redaktorė savaitrašio "New Freeman", kuris neseniai sustojo ejęs dėl skaitytojų ir kapitalo trukumo, interviu su kitais laikraščiu redaktoriais pareiškė, kad "New Freeman" buvo taikomas inteligentiškajai publikai ar bent šiek tiek maščiančiai, kuoms, pasak jos, dabar Amerikoje yra labai mažai. Jos manymu, Amerikos gyventojai esą kaip ir nemokytai, ištvirkę ir nieko nepaisa, jie nemori galvoti ir savęs varginti kitų mintimis ir sumanymais. Išvadoje esą Amerikoje inteligentijos esą mažiau negu kurioje nors kitoje pasaulio kultūrinėje valstybėje, ir todėl joks inteligentiškas laikraštis negalys turėti tokio pasisekimo kaip paprasti bulvariniai laikraščiai.

LIEPŪVOS KARIUOMENĖS KULTūros DARBAS

Svarbiausia politinė jėga dabartinėje Lietuvoje, tai kariuomenė. Tačiau, ji ne vien Lietuvos gynimu ir valstybės pagrindus sulietuvinti bei sutvarkyti darbu užsiima. Žurnalas "Karys" nurodo ir į kitą svarbią veikimo sritį — kultūrinę. Naujokas, kaimo bernelis, kariuomenėje pabuvęs, ne tik kitoks išsina, jam parodoma ir meno kelias.

Tam tikslui veikia karių teatras, kuris senesnis negu valstybinis ir yra suruošęs per 500 vaidinimų. Jis augina savų lietuviškų veikalų repertuarą, lavina artistus vaidylas, žiurovams teikia meniškų vertybių. Karių teatras vaidina ne tik kareiviams, bet ir liaudžiai, važinėja po provinciją. Kuomet valstybės teatras dažnai tenkinasi versta veikalais, karių teatras stengiasi savų dramaturgų išauklėti. Ar nebutų gerai, jei su keleto parinktu veikalų repertuaru tas teatras atvyktų pavaidinti keliose Amerikos lietuvių kolonijose? Tikimės, mūsų visuomenė lietuvius karius vaidylas džiaugsmingai sutiktų. O nauda pasidarytų, manome, nemažesnė kaip prof. M. Biržiškos atsilankymo. Tai būtų vėl kita kultūrinio santykiavimo tarp užjūrio tautiečių forma.

—: APŽVALGA:—

30,000 LIETUVIŲ NUOMONĖS

Populiariausias Lietuvos laikraštis "Musų Rytų" pereinamais metais išsuntinėjo savo skaitytojams klausimų lapelius, kuriuos tik po pusės metų pavyko sutvarkyti. Atsiliepė 31,187 skaitytojai iš įvairių Lietuvos kampų ir net užsienio. Speciali komisija suvedė atsakymuose pareiktų minčių santrauką, kuri davė labai įdomių ir charakteringų išdavy, bemaž 92 nuomonių skaitytojų vienu ar kitu būdu nusiskundžia dėl įsivyravusio Lietuvos partingumo ir mūsų tautos susiskaldymo.

Paviršutiniai žiūrint, gali pasirodyti, kad partinių rėtėnų ir nuomonių skirtingumo vėžys baigia graužti paliegtus mūsų tautos kūną. Iš antros, tačiau, pusės metaš i akis, kad tas partinis susiskaldymas yra daugiau įsivaizduojamas, iš šalies žmonių įkalbėtas. Tą puikiausiai patvirtina tie patys skaitytojų atsakymai.

Pirmoje eilėje visa tauta trokšta Vilniaus ir kitų pavergtųjų mūsų žemių. Iš visos atsakymų masės tesurasta vos 17, kur nepamėnėta šita mūsų tautos širdgėla. Vytautas Didysis, skaitytojų nuomone, nieko nelaukdamas, imtųsi Vilniaus

vadavimu. Dievobaiminga moteriškė siulo padaryti pataisą pridedamose bažnytinėse pamaldose, įvedant suplikacijos posmą: "Pavergtąjį mūsų Vilnių sugražinti teikis, Viešpatie!" Toli moje Pietų Amerikoje skurstas emigrantas sako, kad Vytautas Didysis sugražintų tėvynės visus svetimuose kraštuose išsiblaškiusius savo tautiečius ir iš jų sudarytų nenugalimą kariuomenę Vilniui vaduoti. Matyti, kad Vilniaus ir kitų pavergtųjų žemių vadavimas mūsų tautai yra neužgdomas skaudulys ir kasdieninis rūpesnis.

Toks pat nuomonių vienodumas atsispindi ir kitais svarbesniais mūsų gyvenimo reikalais. Bemaž visi skaitytojai nori, kad mūsų tauta vienybėje gyventų, kad būtų visai stengiamasi šviesti priaugančiąją kartą ir suaugusius, kelti žemės ūkį bei pramonę, blaivinti mūsų tautą, skiepyti ir ugdyti teisingumą. Vieningai smerkiamas yra svetimųjų besivaikymas, bylinėjimasis, girtuokliavimas, jaunuomenės patvirkimas, palaidas šeimynų gyvenimas, nešvarumas, vakaruškos ir kiti neblaivūs bei netaurūs pasilinksminimai.

Kaip matome, rimtai galvojama!

PASTABOS

ARGI PROVOKACIJA?

Paskelbus "Vienybę" p. Dargio rašytą laišką į Ameriką su prašymu remti Berlyne einantį plečkaitininkų laikraštį "Kova", pasipylė visa eilė kolonijų "Vienybės" adresu. Pirmučiausiai išėjo aštriais žodžiais p. Strimaitis, dabar jį pasekė ir koks tai p. Pittsburgo Sandarietis "Sandaros" Nr. 26. Paskutinis aiškiai jau pareiškia, kad sąryšis su tuo nelemtojo laiško paskelbimu, Lietuvos valdžia p. Dargi ir kars ir deportuos ir visokių blogumų jam padarys. Čia aiškus baubas ir demagogija. Žiūrėkite kokia "Vienybė" bloga!!!

Pittsburgo Sandarietis prisipažįsta, kad jisai, kaip geras lietuvis, su p. Dargio nuomone niekadoms nesutikdavęs ir taigpi "Kova" jam nepatinkanti. Bet jeigu "V." pasakė, kad p. Dargis blogai padarė neudamas su "Kovos" šalininkais ir tą visuomenei pasakė, tai "V." šmeižikė ir provokatorė.

Kaip Pittsburgo Sandarietis, taip ir New Yorko trys karingi sandaričiai, matomai, nežino kas ta "Kova" yra. Mes sakome, kad ji yra plečkaitininkų organas, o jie spiria, kad esanti socialdemokratų leidžiamas laikraštis. Kad nereiktų ilgai ginčytis, pasiskaitykime prof. M. Biržiškos kėlionės aprašymą "Musų Vilnius" numerį 14. Jisai apie "Kovą" štai kaip sako:

"Kokie jūs vyrai, neatsargūs: kai aš važinėju 1928 metais į Vilniaus kraštą ir į Lenkiją, lietuvių ir lenkų visuomenė gerai suprato mano kėlionės tikslą noru patirti tikrą lenkų visuomenės nusi-

statymą dėl Vilniaus ir Lietuvos, tik tas labai nepatiko Varšavos valdžios Holukams, kurių įkvėptas Vilniaus plečkaitininkų "Pirmyn" paskelbė mane net siulus įduoti plečkaitininkus Voldemarui už išsivadėjimą Vilniaus (!!!) ir iš viso turėjus tamsią misiją, o dabar Berlyne "Kova" vėl instinktyviai tas pačias mano "tamsias misijas" prisimena, kad Varšavos valdžios agentas Ostrovskis diriguoja Vilniaus lenkų spaudai šėbėtis ir piktintis V.V.S. pitmininko lankymosi Vilniuje ir Lenkijoje, ne kas kitas, tik toji pat "Kova" skubinasi ir čia neatsilikti nuo savo įkvėpėjų! Na, ir menki jūs agentėliai!"

Kitoje vietoje prof. Biržiška net štai kaip pasako:

"Toji pati "Kova", tik dar 1931 m. sausio mėn. 20 d. Nr. 2 kreipdamasi į mano sąžinę (jūs plečkaitininkai, tu rite teisę dar savo purvinomis rankomis į mano sąžinę lįsti?)". Prof. Biržiškos kėlionė į Ameriką "Kova" matomai gražiai aprašė, kad profesorius štai kaip pasako: "Važiuodamas nekrepčiau jokio dėmesio ir nešvarios spaudos puolimus, į joki straipsni neatsakinėjau nei raštu nei prakalboje. "Kovos" informatorius jau kiek atskleidžia, toliau bus kartais progos ir kitiems prochostams užnūspauduoti".

Perskaičius šiuos prof. M. Biržiškos žodžius apie "Kovą" manau, kad nei p. Pittsburgo Sandarietis, nei New Yorko trairai — p.p. Strimaitis, Dr. Vinikū ir Vitaičiū — nereikės daugiau aiškinimų kas toji "Kova" yra ir ar "Vienybė" gerai padarė atakleisdama p. Dargio žingsni Brooklynietis.

Šchmelingas nepatenkintas Striblingo skraidymu

Birželio 30 d. Young Striblingas lėktuvu atskrido lankyti Max Schmelingo stovyklos. Skraidydamas labai žemai, jis keletą kartų suuko "Sveikas čampione!", tačiau Schmelingas jo negirdėjo ir nematė, nes sako tuo laiku treniravosi. Kada jam apie tai pasakė, toks pasielgimas dalinai jam patiko, tačiau jis pasiskubino pareikšti, kad Striblingas nepaiso kito žmogaus pinigų, suprask Schmelingo, nes esą jei kokia nelaimė atsitiktų su Striblingu, tai Schmelingui būtų didelių nuostolių, nes nebūtų ko patistatyti prieš Maxą kumščiuotus.

Schmelingas, matomai, Jacobs išmokė labai rupintis savo kišenium.

Carnera po Ameriką

Birželio 30 d. Primo Carnera rungėsi Toronte, Kanadoje su Bud Gormanu, kurį nugalėjo nokautu pirmame raunde. Carnera dar del neturėjimo ko veikti važinėja po Ameriką daužydamas antausius trečiaeiliams kumštinkams. Well, gal geriau kai visai nieko neveikti.

SPORTAS

Sharkey kumštynės Brooklyne

Kai kurie vietos laikraščiai rašo, kad Sharkey-Walker kumštynės už Amerikos sunkaus svorio čempionatą tikrai įvyks liepos 22 d. Ebbets Field, Brooklyn, N. Y. Sharkey esą greitai pradėsiąs treniruotis. Kaip žinoma, Sharkey yra dabartinis Amerikos čempionas, o Walkeris mano, kad jis gana stiprus į čempionus pretenduoti. Sharkey pareiškė, jog jis tikisi laimėti.

New Yorko Atletikos Komisija griežtai uždraudė Primo Carnera kumščiuotis New Yorko valstijoje, kol šis parengtas komisijos nebus atmainytas.

Schmelingas baigė treniruotis

Liepos 1 d. Max Schmelingas savo treniravimąsi ir dabar išsėis iki kumštynių dienai. Jo manadžeris Jacobs paritenkintas Schmelingo išvaizda ir darbu. Atrodo, kad dabar tenka laukti tik pačių kumštynių.

Sakoma, kad šios kumštynės už "pasaulio čempionatą" labai nepopuliariskos. Rengėjai net buvo priversti nupiginti

biilietus nuo \$5.00 iki \$3.00. Gal tas kiek ir pagelbės.

Vaikų sporto šventė Lietuvoje

Birželio mėn. 14 d. Marjampolėje įvyko visų apylinkės pradžios mokyklų sporto šventė. Iš tikrųjų gražiai pasirodė mažūliai bendruose pratimuose, o ypač atskiros mokyklos. Maloniai padžiugino publiką miesto II mokyklos gėlių žaidimas; daug susidomėjimo sukėlė konkursas valgyti siulus. Pasitaikė ir nepedagogiškų žaidimų. Pav., jokios teigiamos įtakos vaikams negali padaryti keturių berniukų kautynės su smėlio pripiltais maišukais.

Tarptautinės ėjimo rungtynės

Neseniai įvyko latvių čempiono Dalinio tėviškėj Valmieroj tarptautinės ėjimo rungtynės. Rungtynės 7 anglų mylių distancijoj laimėjo Dalinis, praėdamas šią distanciją per 52 min. 6.1 sek. (pasaulinis rekordas 50 min. 40.8 sek.). Antruojų atėjo šveicarietis Švabas per 52 min. 20.8 sek. Italas Valente rungtynių nebaigė iš rato pasišalinę. Dalinio laimėjimu latviai labai patenkinti.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ NEPRIKLAIMSOMYBĖS DIENA

150 m. atgal, senukas stovėjo prieš Valstijos Namą, Philadelphiajį. Namas šandien vadinamas Nepriklausomybės sale. Jis ten stovėjo visą rytą laikydamas varpą virve rankoje, laukdamas skambinti varpa, pranešant tautos nepriklausomybę, kuomet Antrasis Kontinentinis Kongresas sėdėdamas viršūje, priims Nepriklausomybės Deklaraciją. "Jie niekuomet nepriims", "Neturi drąsos priimti", "Nepriims", tarė senukas šimtą kartų aplink jį susirinkusiems žmonėms. Bet tie vyrai priėmė. Antrą valandą Nepriklausomybės Deklaraciją vienbalsiai delegatų net iš 13 kolonijų priimta, ir tą dieną liepos 4-tą, 1776 m. senas varpininkas tą faktą pranešė visai tautai.

Birželio 7-tą dieną Richard Henry Lee, delegatas iš Virginijos, pasiūlė pirmą rezoluciją pranešant jog Jungtinės Valstijos buvo iš visoms teisėms turėjo būti laisvos ir nepriklausomos. Ginčijos ilgai ir karštai. Galiausiai priešai pergalėti. Birželio 11 d. Thomas Jefferson, John Adams, Benjamin Franklin, Roger Sherman ir Robert R. Livingston paskirti į komitetą, pagaminanti formaliską deklaraciją.

John Adams, kaip seniausias narys, prašytas pagaminėti, bet jis prašė Jeffersono tą padaryti, nes Jeferso kilęs iš Virginijos, ir birželio 29 d. Virginija pareiškė savo nepriklausomybę, ir Adams žinojo, kad neteks negalėjo tapti puikiai deklaracijos pagaminanti kaip Jeffersonas, nes visi pripažino, kad Jeffersonas buvo vienas geriausių rašytojų.

Ir net šiandien tas dokumentas pasilieka svarbiausiu Amerikoje dokumentu. Ką tas dokumentas praneša? Kodėl mes paminime liepos 4-tą dieną kaip Amerikos tautos gi-

mimo dieną? Sekantieji pukeitai yra šito istoriško dokumento svarbiausi principai, po kuriuo pasirašo net 54 delegatai —

"Jog visi lygūs; visi turi teisę gyventi, valdžios išteigtos ne karaliams ir karalaičiams, bet žmonių gerovei; jog žmonės turi teisę permaintyti arba išnaikinti savo valdžią kuomet ji pražutinga jų laisvei, ir t.t.

Kontinentinio Kongreso nariai prisiekė šią puikią deklaraciją išlaikyti su turtu, garbe ir pačia gyvasčia.

Deklaracija pasirašyta, bet nepriklausomybė — dar neįgyta. Tik penkiems metams vėliau, 1781 m., kuomet užsi baigė karas su pasidavimu Cornwallis, ir dvimetam po tam Anglija pasirašo po taika su naujai įsteigta Amerikos respublika.

Kuomet šios tautos gimimo diena minėta, svetimtaučiai, kurie prisidėjo prie Amerikos nepriklausomybės, pilnai atminti. Tarpe garsesnių, buvo Lafayette, kuris prisidėjo prie galėti. Birželio 11 d. Thomas Jefferson, John Adams, Benjamin Franklin, Roger Sherman ir Robert R. Livingston paskirti į komitetą, pagaminanti formaliską deklaraciją.

Mes visi gerai žinome apie viršminėtų vyrų prisidėjimą prie Amerikos kovos už laisvę, bet dauguma žmonių nežino, kad aštuni iš penkiadešimts-keturių pasirašytojų šio garsaus dokumento, buvo svetimtaučiai.

Bet kur šiandien randasi originališka deklaracija?

Ji buvo paduota Valstybės Departamentui 1789 m., kuomet valdžia organizuota 1823 m. John Quincy Adams pagaminė kopijas kurias perdavė

pasirašytojams arba jų paveldėtojams. Bet darant tas kopijas, pats originalas beveik išnaikintas. 1894 m. dokumentas padėtas į plieninę skrynute, kur ir šiandien laikomas. F.L.I.S.

"Musų Rytų" padidino patalpas

KAUNAS. — ("Vienybė" Korespondentų pranešimas) — 100,000 skaitytojų didelis, nepaprastai įdomus Lietuvos savaitraštis, šiomis dienomis persikėlė į erdvesnį, didelį butą Laivės Aleja 22. Ta proga suruoštos sukaktuvės, kuriose dalyvavo ir Austrijos žurnalistų s-gos vicepirmininkas p. Z. Haber ir italų laikraštinių atstovas p. Monelli, taip pat "Vienybės" korespondentas.

Lietuvos Ministeris p. Baltrušaitis išvyko į Maskvą

KAUNAS. — Kurį laiką viešėjęs Kaune Lietuvos ministeris SSSR. p. J. Baltrušaitis išvyko į Maskvą. Iš Maskvos netrukus jis kelias į Ankarą, pasikeisti ratifikacijos nesenai pasirašytos Lietuvos Turkijos draugingumo sutarties. Iš ten p. Baltrušaitis žada vykti į vakarų Europą savo atostogas praleisti, pasilsėti.

Lietuvoj stato lėktuvą

ŠIAULIAI. — Lietuvos civilinių lėktuvų (aero) klubas budavoja naują lėktuvą. Jį budavoja kariškų lėktuvų dirbtuvės Kaune pagal Pulk. Leit. Inž. Gustaičio nurodymus ir planus. Kaune ir Šiauliuose įvyko lakunų šventės.

Francuzai į Kauną oru

PARIS. — Francuzų lakunai su 6 naujaisiais lėktuvais daro kelionę aplink Europą. Jie apie liepos 2 d. sustos Kaune susipažinti su Lietuvos lakunais. Vėliau žada atlekti trys čekoslovakų lėktuvai.

KORESPONDENCIJOS

BUENOS AIRES, ARGENTINA

Lietuvių kolonija; Staliai; uždarbiai.

Villa Crespo — Chacarita. Tai veina tarp daugelio vietų, kur daugiau lietuvių apgyventas. Daugiausia apgyventos gatvės randasi prie gatvių Canning, Triunvirato. Gatvėse kaip: Warnes, Aguirre, Malabia, Castilla, Vera, Loyola Gurruchaga, Thames ir kit.; kiekvienam momente gali sukilti lietuvi.

Klausimas, kodėl tiek daug ten lietuvių gyvena? Ar kambarių nuoma mažesnė, ar gyvenimas pigesnis? Čia nei vienas nei antras nesudaro skirtumo, sulyginant su kitomis Buenos Aires miesto dalimis. Čia daugumoj gyvenantieji lietuviai yra amatininkai — ypatingai staliai, nes Chacarita yra vienintelė Buenos Aires dalis, kurioje daugiausia randasi medžio išdirbimo fabriky, ir kurių savininkai Rusijos žydai. Medžio dirbtuvėse dabar moka staliui oficialiai 7 pesus, o medžio oficialiai 4 pesus. Tai taip mokama dirbantiems 8 valandas per dieną, bet daugelis dirba ir už mažesnę atlyginimą — 3 pesus per dieną.

Lietuviai geri siuvėjai ir audėjai

Antras pragyvenimo šaltinis villa crespiečių, tai yra siuvyklos, kuriose lietuvių labai daug dirba, bet to lietuvių yra labai geri darbininkai, o tai gerai įvertina minėtų dirbtuvių savininkai — žydai. Taip pat yra daugelis siuvėjų, kurie dirba savo namuose.

Didelių fabriky Villa Crespo nėra, iš didesnių tai yra fabriky Schmud, kuriame irgi dirba daugiau poros dešimtis lietuvių, anksčiau ten dirbo daugiau, bet paskutiniu laiku sumažino darbininkų skaičių.

Dar yra "zapatinių" fabriky, audimo, kuriame irgi rasi lietuvių, taip vyrų ir moterų dirbant, nors ir mažas atlyginimas, bet tokiais krizės laikais dar galima apsisverti.

Visuomeniškas darbas

Yra keletas ir gerai įsigyvenusių lietuvių, kurie turi savus žemės sklypus ir namus. Visuomeniškai villa crespiečiai irgi neatsilikę. Turi du chorą, iš kurių vienas yra vedamas J. Želionies, o kitas Matusevičiaus. Pirmąjį chorą esame daug kartų girdėję pajuojant scenoje, lietuvių parengimose, kurs yra palikę labai gero įspūdžio.

Draugijų, tai "Apšvietos" 9-toji kuopa ir prie kurios randasi anksčiau minėtas choras.

ras vedamas Želionies, jos buveinė yra tai Krapavickų namuose, c. Monte Egmont 518.

Antra — "Kalvarijiečių Klubas", kuris neseniai dar įsisteigęs, bet veiklumo, matyt, turi.

Bendrai, lietuvių visuomeniniam gyvenime didelę reikšmę lošia lietuvių villakrespiečiai. Villacrespietis.

BRIDGEPORT, CONN.

Nelaimingieji

Anksčiau "Vienybė" parašyta apie didelę kolonijoj nelaimę. Dabar noriu šiek tiek iš nelaimingųjų biografijų pažymėti.

Ona Gecevičiūtė, (Bratėnienė), 31 m. amž., iš Lietuvos Raseinių apskr. Gešių kaime. Paliko tėvus, Lietuvoje. Čia paliko savo vyrą J. Bratėnį ir du brolius, Antaną ir Juozą. Jis buvo Liet. Apšvietos Draugijos narė. Draugija suteikė paskutinį narystės patarnavimą.

Aleksandra Kalvaitis, 37 m. amž. Iš Lietuvos kilęs Kalvarijos apskr. Smalininkų kaime. Lietuvoje paliko brolių. Čia paliko du brolius, Juozą — Brooklyn, N. Y. ir Julijū, Rochester, N. Y. Velionis gyveno Bridgeporte apie 16 m. Jis buvo siuvėjas. Buvo rimtas ir padorus žmogus. Ankstesniu laiku, kada gyvavo Lietuvių Socialistų Sąjunga, jis buvo veiklus socialistų tarpe narys. Vėliau su užviešpatavus komunistams, Kalvaitis, buvo pasitraukęs iš lietuviško veikimo. Šiuo laiku buvo L. K. Vytauto Klubo Draugijos narys. Dr. ja suteikė paskutinį narystės patarnavimą.

Velionies palaidojimo reikalų rūpinosi jo broliai Juozas ir Julius, Kalvaičiai. Palaidotas laisvai be jokių ceremonijų, Lakeview kapinėse birželio 24 d. Palydėti į kapines susirinko skaitlingas būrelis jo buvusių draugų.

Ona Gecevičiūtė, palaidota tą pačią dieną su bažnytinėmis apeigomis šv. Mykolo kapinėse. Abiem palaidojimo patarnavimą suteikė lietuvis Graborius Kazys Daugėla. Mandagiai patarnavo. Tebuna jiems lengva žemelė, kuri juos slėgia.

Baigė mokslą

Lietuviai Jaunuoliai baigė Aukštesniąją mokyklą šį sezoną. Šie: Jurgis Kalėda, Jurgis Stumbrius, Frank Rome, J. Rasimavičius; mergaitės: V. L. Kitraitė, Nely A. Stankaitė, Mary Teresevičiūtė, ir L. Shemenauskaitė. Linkėtina laiku jaunuoliams žengti į platumą pasaulį ir gyvenimo bangas. A. S.

CHICAGO, ILL.

"Naujienu" su "Vilnim" varžytynės del pikniko

Čia vėliausiai "Vilnis" su "Naujienomis" daugiau nei kirvis su akmeniu pešasi. Dabar jau pešasi del piknikams vietos. Liepos 4 d. piknikams Černiausko daržo abu išgamų laikraščiai norėjo, bet jis teko "Vilniai". "Revijos" atsitiko ir su pačiu parku. Parkas priklausė Černiauskiui, bet skolininkė Makutėnienė jį paėmė. Dabar Černiausko daržas, ne Černiausko, bet Makutėnienės. Tuo tarpu, kai jie pikniku tą "procedurą" atliko, tai Čer-

niauskas neišdavė sutarčių. Makutėnienė paskelbė laikraščius, klausdama kas kada turi pikniką užsąkęs. Liepos 4 niekas neatsiliepė. Kai tą dieną paėmė socialistiškos "Naujienos", tai bolševikiška "Vilnis", tuoj pas advokatą ir iš "Naujienu" pikniko dieną atsiėmė sau. "Naujienos" dabar rengia rytojaus dienas.

Pas jus, rytuose yra nesuipratimų, bet musiškių nepralinksite! Mes pasigirt, ot, tai daugiau mokam! Z.

AMSTERDAM, N. Y.

Susilaukėm dainininkės

Šiomis dienomis iš New Yorko sugrįžo panelė Veronika Augiūtė, įžymi solistė ir pianistė. P. V. Augiūtė kurį laiką gyveno New Yorke. Apie metus laiko ir spėjo pažymėti dainuodama koncertuose. Be to, P. Augiūtė nuolat dainavo Radio stoty WAE National Broad Casting Co. Tikimės kad panelė Veronika savo sugrįžimu mus, amsterdamičius kada nors vėl palinksins savo žavėjančiu balseliu. Linkime p. V. A. daug sveikatos. P. Augiūtė gera lietuviūtė, labai graži ir kalba lietuviškai, ne trupučiuką neamerikonuodama. Valio dainininke! Reporteris.

NEW YORK CITY

Pastabėlė apie Vytauto komiteto darbą

Pastebėjau "Vienybėje" aprašymą, kurį pridavė Lietuvos Konsulatas nuo Vyriausiojo Vytauto komiteto. Ten visai nieko nėra priminta, kiek minėtas komitetas turėjo įplaukų iš įvairių parengimų, kurių visuomenė skaitlingai rėmė ta mintimi, kad tik daugiau dolarių suplauktų į kasa ir kad komitetas greičiau priduočiau tuos pinigus į Kauną valstybiniam Vytauto komitetui, tačiau vietoj tą daryti, kalbama apie kokias tai aukas, ant blėtos užrašus, aukso knyga ir t.t. Atrodo kaip ubago sapnas, kuris sapnavo esąs karalium. Man rodos, kad mes pirmiausiai padėkim pamatus Vytauto muziejui stiprius, amžinus ir jei mes busime verti tuo neužtarnauts garbės, tai mūsų vardus gali ant sienos užrašyti. Tuos vardus suras ir kitos gentkarės. I. G. P. Kasperas.

NEWARK, N. J.

Mokytoja į Europą

Mokytoja p-lė Regina Kralikauskaitė, vietos vaisvandenių išdirbėjo p. Kralikausko vienybiečio dukte, baigė mokytojų aukštesniąją mokyklą, ir ta proga išplaukė atostogoms laivu "Transylvanija" liepos 1 d. į Europą, aplankys ir Lietuvą. Susipažinus su Europos, taip pat ir Lietuvos mokyklomis ir mokslu. Laimingos kelionės. Rep.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKENS GALENGA MOSTIS Grylo, Reumatizmas, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimas, Šaltis, Raudoni, Kojų, Širdies, Dantų, Galvos skaudėjimas, ir t. t. ir t. t. (šiek su ronas). Tūkstantai žmonių yra išgydyti ir mirtinai dar netiesio apie tai. Dekens Galenga Mostis 9 yra tiek verta, kiek 3 pati sveikata su šiek naudos grynumo. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už parsiuntimą. Klauskite pas apšvietos tarp DEKENS NEW DISCOVERY OINTMENT. DEKENS OINTMENT CO. P. O. Box 352 Hartford, Conn.

TELSIAI, LIETUVOJ

Zemaičių sostinėje

Pramonės įmonių Telsiuose nėra, išskyrus vieną kitą garo maluną, lentių ir valst. degtinės monopolio sandėlių — pilstytuvę.

Valstybinės degtinės sandėlis gerai ir pavyzdinai įrengtas. Degtinės valymas ir piltymas atliekama moderniom mašinom. Sandėly daug įvairių skyrių ir įrengimų. Dirba apie 50 darbininkų. Sandėlio trobesiai muros, statyti prieš didįjį karą. Kai kurie jų dabar atremontuoti ir perdirbti. Sandėliui priklauso apie 2 ha. žemės sklypas aptvertas aukšta betono siena ir pasodintas Vilniaus medis.

Sandėlis kasmet parduoda daug degtinės. Daro milijoninę apyvartą. 1930 m. parduota degtinės ir spirito 7,501, 088.03 lit. sumai. Per praėjusius metus Telsių miestas suvartojo 362,539 litų sumai degtinės, apskritis — 1,003, 148.50 lit. sumai. Bendrai miestas ir apskr. 1,365,687.50 lit. sumai.

Šiauliai geria Telsių degtinę

Telsių monopolio sandėlio skyrius yra ir Šiauliuose. Praeitais metais šiaulių miestas išgėrė degtinės už 914,758.90 lit., apskritis — 1,407,130.10 litų. Bendrai miestas ir apskritis — už 2,321,889 lit. Šiais metais sausio mėn. už 250,988 lit., vasario m. — 185,416 lit., kovo mėn. — 164,341 lit., balandžio m. — 185,416 lit. Nuo pradžios metų iki gegužės 1 d. išgėrta degtinės už 787,459 litus. O kiek išgeriama per metus vyno, konjako, likerių, alaus, Kauno ir kitų sandėlių degtinės? Ir vis tai prie blogų gyvenimo sąlygų!

Mokslas; organizacijos; spauda

Mokslu istaigų Telsiuose ir nemažai (lietuvių ir žydų gimnazijos ir prad. mokyklos, kunigų seminarija, buvo mokytojų seminarija, bet dabar ji perkelta į Plunge), todėl miestas kultūrinis atžvilgiu žengia pirmyn.

Yra šaulių, tautininkų, pavarininkų, ugniagesių ir kitų organizacijų. Šauliai turi mažą spaustuve. Ugniagesiai įsigijo naują motorą, kurį gegužės pradžioj bandė.

Spaudos atžvilgiu Telsiai negali skystis, nes turi tris savaitraščius: "Zemaitį", "Zemaičių Prietelių" ir "Zemaičių Balsą". "Zemaitis" išsina dukart per savaitę. Yra vienas p. Milevičiaus knygnas ir vie nas laikraščių kioskas.

Yra ir visuomenės klubas. Čia dažnai galima vakarais užtikti vietos inteligentus praleidžiant laisvalaikį prie "grafininko" ir alaus bonkos, besidalijant savo vargais negalais, arba "skaldant" bilijardą.

Cirkui ir muziejui retenybės

Baigdamas nenoriu praleisti poros įvairenybių. Telsių mokesčių inspektoriaus raštinėj yra raštininkas

— praktikantas Jucius Jonas, 22 mt. amžiaus, kilęs iš Didžiosios Palukštės km. Telsių apskr. baigęs Telsių gimnazijos 6 klases. Nenuostabu, kad jis Jonas, bet nuostabu, kad jis nyktukas 1 mtr. 22 cm., aukščiau kuno sudėtis visai normali. Kažkoks Paryžiaus teatras kviečia jį, bet jis kol kas dar nevažiuoja.

Tulas Vaičkus Leonas daug metų peiliu dirbo sau kryžių, kurį baigęs pastatė prie savo trobos ir mirė. Visas stovylėles ir visus Kristaus kankinimo įrankius išdrožinėjo peiliu. Kryžius labai originalus ir gaila, kad jis pamažėle nyksta — niekas jo neprižiuri. Velionies sunus gerokai jį apdaužė. Dabar jį baigia naikinti išvirkę vaikai. Tuo kryžium turėtų susidomėti kuris nors muziejus, kaip lietuvių rankų darbo meno pavyzdžiū. Vaičkus žmona jį atiduoda, jei tik kas imtų ir apsaugotų jos vyro atmintį.

— M. Mom.

AMSTERDAM, N. Y.

Vytauto komitetas pasiuntė aukas ir persiorganizavo

Amsterdamo Vytauto Didžiojo k-tas posėdy gegužės 10 d. nutarė pasivadinti Vilniui vaduoti Sąjungai. Buęs Vytauto Didžiojo Komitetas likviduodamas savo užduotį, pasiuntė į Kauną, švietimo Ministerijai p. šakenio vardu — Vytauto statomam Muziejui Kaune \$205. Iš tų pinigų \$7 yra duoti Amsterdamo Politinio komiteto aukų ir iš P. Sargelio \$5. aukų. Be to, yra dar aukavusių tam tikslui laike Vytauto Didžiojo 500 paminėjimo, kurių pavarzdžių čia dabar nepamenu. Kiti pinigai surinkti rengiant pikniką, vakarą ir patį Vytauto D. paminėjimą. Visiems aukavusiems ir šiuo tuo prisidėjusiems taip aukomis, dalyvavimu piknike, vakare ir pačiame paminėjime, komitetas šiuo nuosirdžiai visiems labai dėkoja. Te tie \$205, kuriuos komitetas pasiuntė, bus ženklas, kad ir Amsterdamo lietuviai, kiek galėdami, prisidėjo prie kilnaus tikslo — pastatyti Vytauto Didžiojo Muziejų Kaune. Dėkus dabar pradėtas statyti. Dėku visiems dar kartą už aukas!

Amsterdamo B. V. D. K. Sekretorius B. K. V.

HUDSON, MASS.

Didelė nelaimė

Mūsų "Vienybės" skaitytoją A. Janušį birž. 18 d. dirbtuvėje mašina atitraukė dešinės rankos 3 pirštus. Ligonis dabar Malboro ligoninėj. Ranka jau gyja, bet jau bus nedarbininkas, labai gaila. An drien Janušis dar jaunas vyras ir yra visų mylimas. Mes Hudsono vienybiečiai reikiame užuojautos!

Hobokene rastas negyvas hudsonietis

Hudsono visiems žinomas V. Sedaras, kaip "Laisvės"

skaitytojas ir Maskvos rėmėjas, pirmiau buvęs rimtas žmogus. Šiomis dienomis išvyko pas savo brolių ir New Yorko policija rado negyvą Hoboken Alen.

N. J. Davė Hudsono policijai žinia, o policija, pranešus jo žmonai. Atgabenoj Hudsonas pats graborius George F. Alen. Ząslietis.

Manufacturers Trust Company

BENDRA BALANSO SANTRAUKA BIRŽELIO (JUNE) 30, 1931 M.

AKTYVAS (RESOURCES)

Grynais pinigais ir iš kitų bankų	\$ 44,354,296.29
U. S. valdžios vertybės dokumentai	30,689,180.92
N. Y. valstijos ir N. Y. miesto vertybės dokumentai	6,075,186.14
Kitoki vertybės dokumentai ir užstatai	38,924,499.09
Nupirktos sąskaitos ir paskolos	138,845,451.35
Mortgėžiai	27,440,724.17
Bankiniai namai ir kitoks Real Estate	14,944,088.97
Kostumierių priimtas atsakomumas	17,544,554.67
Kitų bankų priėmimai parduoti mūsų parėmimu	18,110,252.01
Priaukę nuosimčiai ir kiti aktyvai	1,506,670.44
3338,434,832.05	

PASYVAS (LIABILITIES)

Kapitalas	27,500,000.00
Priaukęs ir neišskirstytas pelnas	24,380,508.64
Rezervai	12,308,926.87
Dividentai (išmokėtini liepos 1 d., 1931 m.)	550,000.00
Ypatingas atsakomumas	17,912,238.43
Kitų bankų priėmimai parduoti mūsų parėmimu	18,110,252.01
Kiti atsakomumai	364,350.00
Depozitai	237,308,556.10
3338,434,832.05	

VYRIAUSIA RAŠTINE, 55 BROAD STREET

Narys New York Clearing House Association Narys Federal Reserve System

REMKIMĖ SAVO PRAMONĖ

Sėpčiai padaryti š Lietuvos Importuotų šerių. Pirmas lietuvis New Yorko atidarė šerių dirbtuvę. Serius importuoja iš Lietuvos.

Maisių pilkų šerių:	Colių	Tuzinai
6 Lietuvos šer.	12 šepė.	\$12.00
8 Lietuvos šer.	14 šepė.	14.00
10 Rusijos šer.	14 šepė.	17.00
12 Rusijos šer.	14 šepė.	20.00
14 IXL šer.	14 šepė.	23.00
16 IXL šer.	16 šepė.	25.00
18 IXL šer.	18 šepė.	28.00
20 IXL šer.	20 šepė.	35.00
24 IXL šer.	24 šepė.	44.00
30 Rusijos šer.	30 šepė.	61.00
36 Rusijos šer.	36 šepė.	72.00

Sėpčiai dulktėms valyti
1 — 8 colių — \$3.00
2 — 9 colių — 4.00
3 — 10 colių — 6.00

Be to, yra didelis pasirinkimas, taigi krautuvių savininkai ir pavieniai reikalauk šepėčių iš LIETUVOS ŠERIŲ. Mūsų dirbtuvėje gausite mandagų ir greitą patarnavimą.

ANTHONY SMITH and SON (KALASEVICIUS)
89 MADISON STREET NEW YORK, N. Y.

Bell Phone: Poplar 7545
A. F. STANKUS
Graborius-Undertaker
Išbalzamoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliudimo valandoje šaukites pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuo geriausiose vietose ir už žemą kainą.
1023 MT. VERNON ST. Philadelphia, Pa.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atinkamiausias ir už prienamą kainą Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.
1439 SOUTH 2ND STREET Philadelphia, Pa.
Telefonai: Bell — Oregon 5136 Keystone — Main 1417

GERAI ŽINOTI
— KAD —
Jurgis Vaišnis
užliuko pirmos rūšies
RESTORANĄ ir HOTELĮ
Wilkes Barre, Pa.
kur sveteliai gardžiai pavalgio ir pakeliviai minktosios lovose pasilasi
PRIBUVUS Į WILKES BAREE
nuo stoties matosi
GEORGE'S HOTEL
AND RESTAURANT
88 East Market Street
(Priešais Geležinkelio Stotį)
Sveteliai atsilankę kartą, atsilankę paskui ir tankiau.
Jurgis Vaišnis, Savininkas

Manufacturers Trust Company
Atitaisome klaidą, kuri įvyko paskutiniame šio banko skelbime "Vienybėje". Buvo klaidinčiai pasakyta kuriuose skyriuose kalbama Lietuviškai.
Lietuviškai kalbama šiuose skyriuose
60 Graham Ave. ir 4901 — 13th Ave., Brooklyn, N. Y.

TARKA

TARKAINIAI

Bolševikai sako, kad Lietuva tai kvailio rojus. Well, gal del to tiek daug jų ir važiuoja šiemet į Lietuvą...

Amerikoje tarp lietuvių nuolat ieškoma ko nors naujo — didvyrio, automobiliaus arba prezidento.

Amerikos lietuviai politikieriškai pasidalinę į dvi klases: vienai mano, kad jie tiek pat gudrus kaip ir kitas, o kiti kad jie dar gudresni.

Dumokratas labai keistas su tvėrimas: jis basiaisi supyksta, jei "fasistas" keikia tas pačias įstaigas, kurias jis keikia.

Kas sakė, kad žmogus giminingas gyvuliams? Melas! Kada gyvulus gavo ko nors užtektinai, jis daugiau nereikalauja, — žmogaus niekad neprišersi.

Kažin kas pavogė du vienos moters apatinius انداروس? Dabar policija jų ieško visuose muziejuose.

Lietuviškoj New Yorko "demokratini" politikoj "vadelių", juo silpnesni argumentai, juo stipresni ir riebesni žodžiai.

UZMIRSUOLIŲ SKYRIUS

Tulas Chicagos daktaras, senbėrnis — labai didelis užmiršulius, jis net kartais pareikalauja savo "duškos", kad ji jam užmokėtų \$2 už vizitą.

Vienas prusas profesorius besimaudydamas po pietų vos neprigėrė. Kada jį ištraukė pusgyvį iš vandens, jis atsiminė, kad moka plaukti.

Keista, vienas Brooklyno biznierių pradėjo diktuoti laišką šuniui, o vėliau pradėjo maudyti savo stenografi...

Viena senmergė užmiršulio nusisveitė nosi, o batus išpu-dravo.

Chicagos užmiršulius bandė laikydamas rankoj uždegę bombą, o degtuką numentė. Spėkite kuo kas pasibai-gė?

UZ DEŠIMT GAVAU DEŠIMT

(Senbėrnio Rauda)

Mat, syki aš dešimt merginų turėjau, Rodos, visas lygiai gerbiau ir mylėjau.

Bet viena netrukus nuėjo po plynių. Del vienos tai niekis, bus gana devyntų.

Devinta meilužių daugybę turėjo, Kurs pirmas paklausė, už to ir išėjo.

Aštunta, tai buvo graži angelukas, Apsuko galvelę, vargšei italukas.

Septinta į Maskvą keliaut pasiryžo, Kuomet nukeliavo, daugiau nesugrįžo.

Šešta davatkauti geriausiai patiko, Kliostoriun išėjo, man dar penkios liko.

Ketvirta turtingo visados norėjo, Pasitakė Senis, už to ištekėjo.

Trečioji, tai buvo nieko sau mergelė, Bet laukais išėjo kur vedė galvelę.

Antra nesulaukus manęs, iš pavydo, Iš namų pabėgo ir tų būt paklydo.

Vedžiau paskutinę, jau ilgai nelaukiau, Ir per trumpą laiką — dešimt susilaukiau.

LIETUVIŠKA VARGONŲ ISDIRBYSTĖ AMERIKOJE

Rašo Laisv. Men. J. Žilėvičius.

Tur būtų nėra kitos tokios kuklios tautos, kurios nariai taip mažai apie savo veikimą viešai skelbtųsi, kaip lietuviai. Pasitaiko visa eilė įvairių rūšių specialistų, net svetimųjų tarpe įžymių, kai tuo tarpu, mes patys apie juos visai nematome, arba visiškai mažai žinome. Kiek randasi įžymių vardų veikiančių scenos pasaulyje, apie kuriuos tik maža dalelė jums žinoma. Pasižiūrėjus į juos arčiau, yra ir gana susipratusių lietuvių, kurie kalba gerai lietuviškai, save lietuviams vadina, nors tarp lietuvių, gyvenimo aplinkybių vertimo visai nematyt, o jei ir pasirodo, tai visai retai, pripuolamai. Pav. paminėsiu vieną tokių asmenų menininką tapytoją J. P. Sabaliauską (taip jis save visur vadina), apie kurį visiškai mažas lietuvių būrelis šiek tiek žino. Jis turi studiją Broadway, New York City. Jo daugelis paveikslų yra svetimtaucijų tur tuolių rumuose iskabintų ne vien tik New Yorke, bet Philadelphiaje ir kitur. Jo rankomis daug bažnyčių ir altorių (tik nelietuviškų) išpuošti, ne vien tik Amerikos J. V., bet ir Canadoje. Tuo tarpu mes patys, ar tai del nežinojimo, ar per nesupratimą, neieškome savųjų, bet svetimaisiais džiaugiamės. Panašių lietuvių žymių profesionalų randasi Amerikoje didelis skaičius, apie kuriuos mes privalome žinoti, su jais užmegsti santykius ir įvesti į lietuviškąjį gyvenimą, kad tokių būdu juos pritrauktume prie savęs ištraukdami iš svetimųjų žiočių.

KAS JUOKAS?

KAS JUOKAS?

Klausimas, del ko žmogus juokiasi, domino mokslininkus. Senovės Romos rašytojas Aderisus pasakė taip: "Kas juokiasi garsu a — nuširdus ir pasitikis; garsu e arba i — nuobodus; kuris jungia a su o — yra drąsus; kuris juokiasi o — yra duosnus; bet pažįstamas šykštulis ir veidmainys. Tarp asmenų, kurie juokiasi garsais a ir o, kitas o ir i esama vienas kitam simpatijos; jei jie yra priešingų lyčių, tai jie vedę puikiai sugyvens. Baisus ir pavojingas yra tas, kuris niekuomet nesijuokia. Klastos ir neapykantos pilnas, kuris juokiasi prispauštai ir kurčiai, kurio balsas rodos neišeina iš vidaus, bet rusena, kaip požemio ugnis.

BURTININKŲ SKYRIUS

...Ir dar vieną dalyką Tamstai turiu pasakyti, — pareiškė čigonė jaunam vyrui dėstydamą kortas. — Saugokis, poneliuk, vienos šviesia-plaukės moteries!... — Per vėlai, čigone, man tai pasakei, užvakar su ja apšvedžiau!...

AR TAI JIS JAUNIAUSIAS?

Maža mergaitė: — Ak koks gražus tas kudukėlis. Kiek jam metų? — Motina: — Dviejų mėnesių. Maža mergaitė: — Ar tai jis jauniausias?

Nepasiseikimai

1921 m. gėriems jo draugams patarus, sudaro naują vargonų statybos kompaniją, "Radđ Organ Corp." vietoje iki tam buvusios "Anthony Radzevicz Organ Co. Newark, N. J." Kadangi tais metais, taip Amerikos lietuviuose taip ir pačioje Lietuvoje buvo vilduš apėmęs upas tvirti įvairias kompanijas, tai ir ši naujai suorganizuota "Radđ Organ Corp." augo kaip "ant mielių". Budamas gabus vargoninkas sugebėjo gauti simpatijos savo vargoninkų, tuomet draugų tarpe. Naujai susitvėrusią kompaniją jie uoliai rėmė ir nesigalėjo pinigų.

Deja, neilgai buvo skirta tai kompanijai gyvuoti, nes bizny neprityrimas, nepaprastai visų kainų kilimas taip darbininkų ir prekių brangumas, o čia sudarytos kelios didelių vargonų pastatymų sutartys, nenumatant kainų kilimo sutarty, vos tik gimusių jauną firmą, su mažu dar kapitalu, sekanciais 1922 m. priverčia bankrutuoti. Visas sutauptas Radzevičiaus iki tam laikui kapitalas žuvo, ir drauge jo namas, mašinos ir dirbtuvė. Jam teko su žmona mūzus vaikčius paėmus atsistūrėti gatvėje, be pinigų, kuo ne visiškai nuogam. Jo gyvenimo istorijoje, tai skaudus smūgis.

Lenkai lietuvius gauda

Bet žmogaus pasiryžimas, iš tvėrmė ir energija viską pergali. Kitais metais (1922) išsiuomuoja pigia kaina daržinimas muzikai. Tą supratęs tėvas Antaną atidavė, visai dar jauną, pas vargoninką B. Buraušką mokyti muzikos. Kadangi jo mokytojas buvo vargonų taisytojas, tai Antanui teko drauge su mokytoju kai kur ir vargonus padėti taisyti. Tas darbas jam daugiau patiko, ir jau 1901 m. statant naujus vargonus Garliavoje žinomam anais laikais Varšavos vargonų dirbėjui Šimanskiui, Antaną matome jau bedirbantį prie tų vargonų statybos.

Idomi karjera

Antanas pamatęs, kad gautų žinių muzikos srity iš pirmtutinio mokytojo Burakausko minėtam vargonų statybos darbu nepakanka, vyksta Kaunan pas J. Naujalį. Ten gerokai pasimokęs muzikos, 1905 m. atvyksta Amerikon. Atvykęs 2 metu muzikos mokosi pas M. Petrauską, ir vėliau 3 mėn. Damrošo Muzikos Akademijoje (1907 m.) Pradžioje Amerikoje jis vargoninkavo, ir šalia to studijavo vargonų isdirbystę; pirma pneumatine ir skaline sistema pas "Will. Harrison Organ Co. Bloomfield, N. J." Pasitaiko visa eilė įvairių rūšių specialistų, net svetimųjų tarpe įžymių, kai tuo tarpu, mes patys apie juos visai nematome, arba visiškai mažai žinome. Kiek randasi įžymių vardų veikiančių scenos pasaulyje, apie kuriuos tik maža dalelė jums žinoma. Pasižiūrėjus į juos arčiau, yra ir gana susipratusių lietuvių, kurie kalba gerai lietuviškai, save lietuviams vadina, nors tarp lietuvių, gyvenimo aplinkybių vertimo visai nematyt, o jei ir pasirodo, tai visai retai, pripuolamai. Pav. paminėsiu vieną tokių asmenų menininką tapytoją J. P. Sabaliauską (taip jis save visur vadina), apie kurį visiškai mažas lietuvių būrelis šiek tiek žino. Jis turi studiją Broadway, New York City. Jo daugelis paveikslų yra svetimtaucijų tur tuolių rumuose iskabintų ne vien tik New Yorke, bet Philadelphiaje ir kitur. Jo rankomis daug bažnyčių ir altorių (tik nelietuviškų) išpuošti, ne vien tik Amerikos J. V., bet ir Canadoje. Tuo tarpu mes patys, ar tai del nežinojimo, ar per nesupratimą, neieškome savųjų, bet svetimaisiais džiaugiamės. Panašių lietuvių žymių profesionalų randasi Amerikoje didelis skaičius, apie kuriuos mes privalome žinoti, su jais užmegsti santykius ir įvesti į lietuviškąjį gyvenimą, kad tokių būdu juos pritrauktume prie savęs ištraukdami iš svetimųjų žiočių.

mą padėjo jo man atvykus susipažinti su jo isdirbyste, ašarotomis akimis pareiškė: "Nors manė lietuviai nepalaiko, tai lietuvių bendra liga savas žeminti, o svetimtaucius gerbti, nors jie ir blogiau darbą atliktų, bet aš visur lietuviams atlieku daug pigiau negu kiti, nes žinau, kad lietuviai neturtingi ir iš priešaties 20 metų maño isdirbystės veikimo Amerikoje norėčiau padaryti atmintį Lietuviai, kur Tamsta rasi geriau pastatyti dovanai vargonus".

Dovana Lietuvai

Zinodamas, kad Kathe tokiems vargonams yra trys vietos, pasuliau p. Radzevičiui pačiam pasirinkti, butent: Prišikėlimo Bažnyčią, Konservatorio bažnyčioje pastato pirmutinis skalų sistemos vargonus. Po to pastatė dar keletą vargonų.

Negailima apiešti ir štai kiekio svarbaus fakto: p. Radzevičius, budamas 20 metų vargonų isdirbystėje, yra daug dalykų patobulinęs ir patieses patentavimui placiajai rinkai.

Taip pat svarbu mums, kad p. Radzevičius rengiasi išstatyti Chicagos pasaulinėje parodoje savo isdirbystės vargonus ir patobulintąsias dalis. Galimas daiktas, kad p. Radzevičius tuos vargonus ir pasiųs Lietuvon, kaip kad pasiryžęs padaryti.

Patvirtinti, ką aš esu šiame rašiny pareiškęs apie lietuviškosios rankos vargonų isdirbystę, patiekiu dalį sąrašo pastatytųjų vargonų pas svetimtaucius.

Lenkų: St. Casimirs Church Newark, N. J.; St. Stanislaus — Newark, N. J.; St. Adalbert — Schenectady, N. Y.; St. Stanislaus — Chicopee, Mass.; St. Mary's — Worcester, Mass.; St. Adalbert — Bondsville, Mass. St. Stanislaus — Central Falls, R. I.; St. Michaels — Bridgeport, Conn.; St. Francis — Detroit, Mich.; St. Antony — Fairfield, Conn.; St. Michaels — Derby, Conn.; St. Stanislaus — E. Chicago, Ind.; St. John Cantus — Indian Harbor, Ind. Ir daugel kitų vietų lenkų kolonijose.

Second Presbyterian Church, Rahway, N. J.; St. Bonifacė (vokiečių) — Paterson, N. J.; Paterson High School, Paterson, N. J.; Corpus Christi Church, (American,) Haisbrück Heights, N. J.; Manville Theatre, Manville, N. J. Calvary Episcopal Church, Summit, N. J.; Woodhul's Re-

sidence, Summit, N. J.; Oakes Memorial Church, Summit, N. J.; Christ Church, American, Short Hills, N. J.; Franciscan Sisters College, Hamburg, N. J.; St. Rose of Lima Church, Short Hills, N. J. Ir daug kitų vietų.

Mums Gėda

Salia svetimtaucijų, lietuviškų vos keholika parapijų tik tėra, argi negėda mums svetimtaucijų akys?! Taip pat turi šioje valandoje ir naujų sutarčių, o juk vargonus pastatyti, tai ne vienò mėsosio darbas — mažų mažiausia reikia pusės metų, šioj, tat, garbingo jubiliejaus proga, turime sveikinti savo tarbietį per vargus ir ašaras svetimtaucius iškilus į svetimtaucijų tarpą ir mums, lietuviams garbė teikianti ir drauge su šiuo palinkėti sėkmingai veikti savo darbe, nes jei šiandien nėra p. Radzevičiaus darbas lietuvių tinkamai įvertintas, tą įvertins tinkamai lietuvių isdirbystės Amerikoje istorija.

JUNIPER 5-7646
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

"GARSAS" BAKERY
SVEIKATA IR DUONA
Kodėl lietuviai yra sveikiau ir stambiausi žmonės? — Dėlto, kad valgo tikrų miltų, mėsos, ir kitus, kaip mokslininkai išrado, yra pilnai taip vadinamą vitaminų — būtinai reikalingų žmogaus sveikatai. Geriausia Lietuvišką Duoną ir Kėksus, Pyragaičius vestuvėms ir kitoms pokapiams kupa:
KEPTUVĖ "GARSAS"
A. SHRUPSKIS, Savininkas
64-66 SOUTH 2ND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Greenpoint 9-2876
Siunčiam ir į kitus miestus

Duonai Pritengiamasis Kambarys
"VARPAS" BAKERY Inc.
MANADŽERIS A. M. BALCHUNAS
36-42 Stagg St. TEL. STAGG 2-5938 Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA
GERIAUSIA DUONA
SCHOLLES BAKING CO.
10 SCHOLLES STR. BROOKLYN, N. Y.

KEPAMĖ TIKRA LIETUVIŠKA DUONA IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS
Mės perkame geriausios rūšies miltus — tas reiskia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažu nei chemikalų. Musų duona valgydami sutauptysite pinigų, nes nesirgsite; tai nereiškė išmokėti gydymoju.
Duona pristatome į visās dalis — Brooklyno ir apylinkės, kaip į krutūtes taip ir į pavienius namus, taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
10 Scholes St., Brooklyn, N. Y.
TEL: STAGG 2-9645
Sav. V. LUKOSEVICIUS

Tel. Stagg 2-0783
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
NOTARY PUBLIC
Patarnauju visiems be skirtumo. Parnaudau automobilius kiekvienam teikale: vestuvėms; krikštynoms ir šlap pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Atėikite ir Persitikrinkite
107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

VIETOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

VISKAS ŠIANDIĖ

Jau apie mėnuo laiko vis kalbėdavome, kad liepos ketvirtoji bus įžymiausia istorijoj, ne tik Amerikos, bet ir Brooklyno lietuvių. Štai, jau liepos ketvirtoji ir čia! Šiandien galime parodyti, ar ji iš tikrųjų bus įžymiausia ir nepamirštiną. Iš viso lietuvių rengimosi ir kalbų, atrodo, kad bus tikrai įžymiausia. Ir kaip ne? Juk bus seniausiojo lietuvių laikraščio "Vienybės" metinė šventė. Reikiama, bus spaudos šventė.

Bus įžymiausių lietuvių dainininkų programa. Dainuos Lietuvos Operos dainininkas p. Jonas Byra, pirmą kartą dabar atvykęs į Ameriką. Juk kiekvienam svarbu ir įdomu išgirsti Dainuos trys rinktiniai Amerikos lietuvių chorai ir lenktyniaus: Brooklyn "Operetė", vedama p. X. Sturmskio, Philadelphiajos "Daina", vedama p. Petraičio ir New Britaino "Varpas", vedamas p. Bruzausko. Taigi, bus tikra dainų šventė.

Dalyvaus visi įžymiausių lietuvių sportininkai, kurių sąrašas tilpo "Vienybės" skelbimuose, reikiama bus ir sportininkų šventė.

Kalbės įžymus tautininkų veikėjas, buvęs S. L. A. Prezidentas ir daugelio kitų organizacijų vadovs p. Tareila iš Waterbury, Conn. visa eilė kolonijų atstovų ir įžymių tėvynininkų, bei veikėjų. Reikiama, bus ir prakalbos.

Kadangi gros puikusia muzika lietuviškiems ir amerikoniškiems šokiams, reikiama bus puikus ir jausmas, bendrai kalbant, įdomus balius.

Lietuvių busais, traukiniais, laivais, automobiliais suvažiuos iš visų aplinkinių lietuvių kolonijų. Ten, esame tikri, visus savo pažįstamus sutiksim. Bet susitiksim ir tuos, kurių niekur kitur niekad nesutinkam. Taigi, bus ir didelis lietuvių suvažiuojimas, bendriems reikalams apkalbėti ir pasitarti. Kiek girdėjome, išties draugiškos, visa grupė tolimųjų kolonijų paskyrė tai dienai "Vienybės" pikniką prie progos, besilinksmintan, trumpai apkalbėti ir savo reikalus.

Na, ir tas viskas tik 50 centų ir prasidės 4:30 val. p. p. Liepos Ketvirtoji.

MIESTE PASIDAIURIUS

New Yorke vėliausiu laiku pasisklido netikrų "The Republic of Colombia Hospital Sweepstakes" loterijos bilietų. District Attorney perspėja gyventojus, kad tokių bilietų nepirkty.

Birželio mėnesį New Yorke iš viso išduota vedyboms 1.158 leidimai. Šiais metais reikiama išduota birželio mėn. 150 tokių leidimų daugiau nei perėjusiais metais liepos mėn.

Šiais metais gegužės mėn. statistikos daviniais susirgimų difterija New Yorke buvo mažiau negu kada nors miesto istorijoj. Manoma, kad tai naujos kampanijos išdavos sveikatai apsaugoti.

Šiais metais rugsėjo mėn. visi United States Banko depozitoriai gaus dalinį atlyginimą savo indėliui. Kaip teko patirti, tai bus išmokėta 30 centų už kiekvieną įdėtą dolerį. Apie tolimesnius atlyginimus kol kas nežinoma. Iš viso U. S. bankas turėjo 400.000 depozitorių.

ISVAŽIUOJA Į LIETUVĄ

Ekskursija rengiama Liet. Laiv. Agentų Sąjungos ir Ekonominio Centro liepos 3 d. laivu "Frederick VIII" išvažiuoja sekanti keleiviai: Jonas Pivarunas, Antanas Gliaudelis, Pranas Brazauskas, Antanina Brazauskienė, Stella Grininė, Marijona Simonavičienė, Elzbieta Simonavičiūtė, Juozas Marcinkevičius, Jonas Šukis, Marijona Šukutė, Pranas Mankunas, Pranas Venskus.

Ponia Stella Grininė važiuoja kelioms mėnesiams atostogų ir mano atlankyti visas Lietuvos žymesnes vietas. Budama "Vienybės" ir kitų laikraščių korespondente, tikime plačiai aprašys Lietuvos gyvenimą.

Visiems keleiviams laimingos ir smagios kelionės. Plaukia per Kopenhagą ir Klaipėdą.

Laiv. Skyrius.

BAIGĖ MOKSLĄ — Į LIETUVĄ

Birž. 28 d. žinomų apylinkėjų biznierių T. Kralikauskų šeimoje buvo didelė šeimyninė šventė. Tą dieną buvo tėvelių suruostas pagarbos vakaras, jų dukrelei Reginei, kuri pirmą kartą buvo baigusi Panzer Normal School of Physical Education, o šiais metais baigė New York University B. S. Physical Education. Drauge su tuo buvo ir išleistuvės išvykstant Reginei liepos m. 1 d. turistinėje ekskursijoje į Europą, o taip pat ir Lietuvą. Ji aplankys savo tėvelių gimtinę, vietą, kurioje dar nėra buvusi.

Vakarieneje buvo gražus burys svečių. Ta proga kalbėjo Vice-konsulas p. Daužvardis, komp. Žilėvičius, laikraštinkas Vasilius, Dr. Kralikauskas ir kiti.

Gražus dalykas, kuomet baigus Universitetą pirmą kartą atiduoda tėvų gimtinei šalei, iš kurios neabejojamai grįš pilna gero upo.

Ažuolėlis.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS VEIKIMAS

Pasak Kun. Juškaitio, "Darbininko" Reikalų Vėdejo, kalboje seimo vakarieneje metu: Lietuvių Darbininkų Sąjungos šešioliktas seimas buvęs gyviausias, rimčiausias ir protingiausias.

Reikia pažymėti, kad bykoks seimas pirmą kartą įvyko šv. Jurgio parapijoje, Brooklyne, birž. 29 ir 30 d., kai arti 50 delegatų suvažiuojo iš Naujosios Anglijos ir apylinkės, Lietuvių Darbininkų Sąjungos reikalais. Iš svečių seime dalyvavo: J. E. Vyskupas Petras Bučys, M. I. C., Lietuvos Vicekonsulas New Yorke p. Daužvardis ir kiti.

Pirmadienio vakarą, birž. 29 d. šv. Jurgio Par. Choro seimui paminėti suruostas koncertas. Koncerto rengėjų ambicinga programa vietomis susidarė nuobodi. Solistai buvo Ponia B. Brundzienė, ir ponas F. Morkus.

Antradienio vakare įvyko seimo vakariene Moterų Sąjungos 35 kuopai šeiminkaujant. Vietos klebonas Kun. Vieniškis Pirmininkas Kun. Nobertas Pakalnis buvo

toastmasteris, ir entuziastiškai vesdamas vakarą, suteikė linksmą nuotaiką. Sveikinimo kalbas, bei Sąjungos reikalų kryptimi, kalbėjo Vicekonsulas p. Daužvardis, Kun. Juškaitis, p. J. Krušinskas, p. Spaičys, Kun. Balkunas, Kun. Kelmelis, Kun. Aleksiusas, Ponia Brangaitienė, "Darbininko" redaktorius p. A. F. Kneizys, "D." bendradarbis "Dėdė Anufras", L. D. S. naujas pirm. p. Smilvyš, ir Kun. Švagždis.

Muzikos suteikė jaunų lietuvių padidintas kvartetas, sveikinimo daina, ir Ponia B. Brundzienė, solo, varg. J. Brundzai pianu pritariant. "Lietuvių Darbininkų Sąjungos delegatams išvykui iš savo vietos, neabejojamai, apsisistos prie praktiško darbo: vykinti šešioliktojo seimo tarmus, nepamirštant, kad "hic labor, hoc opus est".

Rep. A.

PARSIDUODA Saldainių Krautuvė, labai gerą lietuvių apgyventojų vietą. Kaina priimanama. Kreiptis: 62 School St., Brooklyn, N.Y. Tel. Stagg 2-8561, No. 140

REIKALINGAS Partneris į Restauraciją, butų gerai jauna moteris, geras biznis ir geros sąlygos. Mažas imokėjimas. Kreiptis: 437 14th St., New York, N.Y. No. 144

VASARINIS RESORTAS

LIETUVIŠKA Vasarinė Užėja arti Great Hills Beach. Tinkama vieta praleidimui vakacijų, ypatingai tiems, kurie reikalauja tykaus poilsio, tarp aukštų medžių ir gražių kvietų. Moterys ir vaikams ypatingai prižiurima. Lietuviški ir Amerikoniški valgiai, šviežios mėsų patiekalų augintos daržovės. Kainos labai prieinamos.

Savaitė, Mėnesiui ar Ilgiau Mrs. F. Goodman (Buv. Marijona Kraulaitis) 154 Dewey Av. Great Hills Staten Island, N. Y.

J. Vaitulionis, D. C. PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas 331 GRAND STREET Brooklyn, N. Y. Valandos: nuo 4 iki 8 val. vakare Nedėliomis ir šventadieniais Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

PARAMOUNT Coffee Shop K. Pranskevičius (Savininkas) 216 BROADWAY Brooklyn, N. Y. Musų maistas visada šviežias Patarnavimas Mandagus Apsilankiusius Tautiečius Patenkisius

NAMŲ DARBININKĖS

Kaip viena mergina sako kitai, "Kur eini ieškoti darbo?" Atsakymas bus, "Susser Agenturoj, nes ten yra daug pasirenkamų darbų, ir jie labai gerai apmaitina; galima pasirinkti sau tinkamą darbą su geru užmokesčiu, ir kas svarbiausia, kad Susser's nieko neima už patarnavimą gavime darbo. Todėl apsiurkios mergaitės eiti ten. Tegul didžiausia darbo įstaiga Brooklyno apylinkėje padeda jai ir jai vieta." SUSSER AGENCY 926 Broadway, Kampas Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

UŽ LABAI SUMAZINTAS KAINAS

parduodam ir pataisom RADIOS ir kitus muzikalius instrumentus ir Recordus did Gramofonų. JONAS B. AMBROZAITIS, 560 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

STEBĖTINAS PIRKINYS!

ZENITH AUTOMATIC RADIO VELIAUSIAS 1932 M. MODELIS TIKTAI \$69.50 su visu įtaisymu Galima Pirkti Cash ar ant Lengvų Ilmokėjimų J. A. MATULIS 559 Knickerbocker Av. arba 286 Linden St. arti Gates Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. Foxcroft 9-3859

DIREKTORIŲ POSEDIS

Antradienį, liepos 7 d. 8 val. vakaro Vienybės įvyks Direktorių posėdis. Direktoriai prasomi dalyvauti. S. Pauža. Pirm.

(Daugiau vietos žinių 5 pusl.)

PASIRENDAVOJA 5 kambariai, anglinis ir gaminis pečius. Renda \$21.00 mėnesiui. Kreiptis: 253-55 Rodney St., Brooklyn, N. Y. No. 139

REIKALINGA greitai moteris finišerka — rankų suvėja prie moterų overkotų. Kreiptis pas P. SHERRY 298 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Kamp. Myrtle Ave. No. 138

HARRISON, N. J.

PARSIDUODA pigiai gerą vietą Būrent-Grosent. Parduomo prieštis — savininkas turi išvažiuoti užsienai.

DIDELIS BARGENAS. Parsiduoda sklypas 100x125 pėdų žemės Long Island'e, arti stoties ir Sunrise Boulevardo.

N. RADYS

200 W. 34th St., New York City Room 1703. Tel.: Lackawanna 4-9889

Parsiduoda

3 SEIMŲ medinis plytinis pripildytas namas, Cypress Hills sekcijoje, arti Norwood Ave. L. Stoties. 2 floor po 6 kambarius, 1 floor 5 kambarių, maudynės visuose flooruose atskirai. Visi dideli ir šviežios kambariai, elektra, šaltas ir šiltas vanduo, tild maudynės, baltos sinkos, cementuotas sklypas, ovingai, su vėtros apsauga. Visas kainuoja tik \$9,000. Cash \$2,500. Kreiptis laišku arba ypatingai: FRANK GEORGE 116 Richmond St., Brooklyn, N. Y. No. 141

Brooklyno Vaizbos Buto pusmetinis susirinkimas atsibus antradienį, liepos 14 d., 8 val. vakare. Vienybės Svetainė, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Buto nariai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstoma svarbus ekonominio klausimo dalykai ir dalyvaus įžymūs svečiai iš kitur. A. Kosmowski, Sekretorius. No. 142 (83)

Garsinkitės "Vienybės" PARAMOUNT Coffee Shop K. Pranskevičius (Savininkas) 216 BROADWAY Brooklyn, N. Y. Musų maistas visada šviežias Patarnavimas Mandagus Apsilankiusius Tautiečius Patenkisius

JONAS STOKES

Fotografas

Siuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkčiau savo studiją iš po num. 173 Bridge Street, naujon vieton, po num. 512 Marston St., kamp. Broadway, Chauncey St., stoties, Brooklyn, N. Y. Naujoji vietoj studija daug geriau įrengta, todėl paveikslai padaromi kuopai kiauia.

JONAS STOKES

512 Marston St., Brooklyn, N. Y. Tel. Dickens 2-1182

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (Urdertaker)

416 Metropolitan Avenue netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Parsamduo Dailius Automobilius Vestuvėms. Krikštynomis ir Visokiems Pokiliams

NOTARY PUBLIC

ANT. J. VALANTIEJUS LAISNIUOTAS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS 54-41 — 72nd St. arti Grand St., Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) Graborius-Urdertaker

NOTARY PUBLIC 734 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) Graborius-Urdertaker

NOTARY PUBLIC 734 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

NOTARY PUBLIC

VALANDOS: Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak. Šventadieniais susitarus 499 GRAND STREET. (kampus Union Ave.) BROOKLYN, NEW YORK

JOHN KAVOLIUS 49 E. 21st Street BAYONNE, N. J. "VIENYBĖS" GALIOTAS AGENTAS Galima užrašyti "Veenybė" užrašyt Kalendorius, nusipirkt Knygų ir t. t.

LAISNIUOTA LIETUVĖ AKUŠERKA (Midwife) MRS. HELENE SHATOF 61 WOODBURY AVE. Huntington, N. Y. Phone Huntington 2049

LIETUVĖ AKUŠERĖ A. GORBABLEUSKA 164 BEDFORD AVENUE Kampas North 8th Street Tel. Greenpoint 9-2570 Reikalai esant statui bankas.

LAISNIUOTA LIETUVĖ AKUŠERĖ MARIJONA TAMKIENE 138-31 Lloyd Road Jamaica, L. I. Tarpe Liberty ir 101st Avenues Kampas Vane Wyck Blvd. Tel. Republic 9-6233 Kaip privožuoti:—Canarsie trenu iki Atlantic Ave. Imti City Line treną ir važiuoti iki Leferts Ave. Paimti Liberty Ave. karą ir važiuoti iki Lloyd Rd.

DAKTARAS J. S. MISEVICIUS Office Hours: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M. 270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.

Dr. Ed. W. Zukauskas 1114 Foster Avenue BROOKLYN, N. Y. Ultravioletinė šviesa Diathermia. VALANDOS: 1—2 P. M. 6—8 P. M. ir pagal sutartį.

Dr. H. Mendlowitz (pirmiau 271 Berry St.) Praneša savo draugams, jog jis dabar persikėlęs į 2220 AVENUE J (Flatbush) Brooklyn, N. Y. Ofiso valandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m.

JUOZAS GARŠVA —GRABORIUS— MANO FIRMA GERAI ATLEKA SEKANČIUS DARBUS: išbalsmuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Parsamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynomis ir kitiems pasivažinėjimams. Viršų Minėtiais Reikalais Kreipkitės Pas Mane, o Busit Užganėdinti 231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, NEW YORK